

LØVSTAKKSIDENE

Menighetsblad for Løvstakksiden menighet

DEN NORSKE KIRKE

Nr. 3/2025 Julenummer

Barnehage på flyttefot

Ny kontor i Løvstakksiden menighet

Løvtakksiden menighet

Solheim kirke, Hordagaten 28

St Markus kirke, Lien 45

Kontor i Hordagaten 28,
5055 Bergen

Kontortid: Ta kontakt på forhånd.

Telefon: 55 30 81 30 / 934 06 822

E-post:

lovstakksiden.menighet.bergen
@kirken.no

Bestillinger av dåp, vielser og
gravferd på Kirketorget:
telefon 55 59 32 10
og kirketorget.bergen@kirken.no

Menigheten på nett:

•www.lovstakksidenmenighet.no
•facebook.com/
lovstakksidenmenighet.no/

Ansatte og menighetsråd

Sokneprest

Anne Line Holme Kroken

Diakonimedarbeider

Grete Beate Lønne

Kirketjener Bjørg Karin Husa

Daglig leder (vikar)

Ragnhild Raubotn Holmedal

Kantor Asbjørn Snilstveit

Ungdomsarbeider (20%)

John Bertin Bjørke Hellerslien

Menighetspedagog (15%)

Camilla Lunde

Seniorprest/prostiprest Atle Moe

Leder for menighetsrådet

Sverre Johan Nærheim

Menighetsbladet

Utgitt av Løvtakksiden menighet
ved menighetsrådet. Redaksjonen
avsluttet 30. oktober 2025.

I redaksjonen for dette bladet:

Ommund Lindtjørn,
Violet Halder,
Grete Beate Lønne,
Knut Kvalsvik (formgivning)

Forsidefoto: Gunhild Hofstad

Trykket av RKGrafisk AS

Har du tips til neste nummer?

Frist for innsending: 23. februar.

Epost: lovstakksidene@kirken.no.

I dette bladet

Det har vorte slutt på barnehage-drift i Søre Skogvei barnehage. Om du har lurt på kvar barnehagen er vorten av, så har vi denne gongen eit intervju med styrar Beate Rognø Hansen på side 4–7.

Du kan også lese om vår nye kontor på side 8–9.

Det stundar mot jul, og tidlege idéar om Jesu fødsel kan du lese om på side 12–13.

Men jula er ikkje – og var aldri – berre idyll. På side 10–11 vert vi minte på at for nokre menneske i dag er det farleg å ha ei kristen tru.

Sjølve lever vi i eit fredeleg land, men også vi treng å vende oss til han som er jula sitt midtpunkt, sjå neste side.

Knut Arnold Kvalsvik

Vil du gi en gave til menighetsbladet?

Det koster penger å trykke bladet. Du kan gi en gave til dette formålet på:

- VIPPS: 645873
- Bankgiro: 5083.05.65067, merk «blad»

Trenger du noen å snakke med?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid.

22 40 00 40
soschat.no

KIRKENS
SOS

Julekort

Av biskop Ragnhild Jepsen. Foto: etsy.com

Ein gong fekk mor mi eit julekort som begynte slik: «Kjære Jesus».

Vi lo mykje av det kortet. No hugsar eg ikkje lenger kven avsendaren var. Men eg tenkjer at han eller ho sikkert var vant til å be, og fann ro og styrke i å be til Jesus.

Så i ei stille kveldstund med ein bunke julekort framfor seg og tankane i flyt, var det kanskje mest nærliggande å skrive nettopp det: «Kjære Jesus».

Sjølv er eg veldig glad i å få julekort. Eg prøver å sende nokre frå meg også. Eg synest det er fint å skrive til slekt og vener om året som har gått, korleis vi har det i familien, og kanskje også med ein refleksjon over hendingar i verda som har gjort inntrykk på oss. Til det siste vil det i alle fall vere mykje å ta av når dette året går mot slutten.

Bibelen inneheld mange brev. Kanskje ikkje akkurat julebrev, men elles med mykje som liknar dei breva vi sender i denne tida:

Med stor omsorg for mottakarane og med gode råd for korleis ein skal leve saman i kyrkjelydane og vere truverdige vitne om trua på Jesus Kristus.

Og ikkje minst: Med overtydande glede og kjærleik til Gud som har gjeve oss den finaste av alle gåver: Jesus Kristus. Gåva som har gjeve evig von.

Eit brev vi kan lese i juletida, er brevet frå Paulus til kyrkjelyden i Roma. Der minner han både kyrkjelyden og oss om barnet som vart fødd i Betlehem, han som kom frå Gud og som gav oss vona som gjer at vi kan få del i den himmelske gleda:

Isais rotskot skal koma, han som reiser seg og rår over folka, til han skal folkeslaga setja si von. Må Gud, som gjev von, fylla dykk med all glede og fred i trua, så de kan vera rike på von ved Den heilage andens kraft.

(Rom 15, 12–13)

Denne jula skal vi igjen verkeleg kunne seie:

«Kjære Jesus!»

For Jesus er vona vi har fått del i. Vona som vaks fram or ein kvist – eit rotskot. Barnet som kom til verda i mørke og kulde er han som kom med frelse for alle menneske. Det er verkeleg slik Paulus skriv så oppmuntrande i brevet sitt: Vi kan vere rike på von ved Den heilage andens kraft!

Kanskje er det ei erfaring at det er ut frå det som er stussleg og lite, det vi tenkte små tankar om, at noko vakkert vaks fram. Vi kan tenke på vårt eige liv og sjå at der er spor attende til ein stad der det var håplaut, der livet var mørkt, der ein ikkje såg von for morgondagen.

Men midt i det som var mørkast og mest utan von, har vi fått lovnad om det som skal kome som skulle vise seg å gjere ein skilnad.

I mørkret i stallen opna det nyfødde barnet augo og såg sine medmenneske med Guds blikk. Han kom med lyset. Der var Gud.

Så om eg skulle skrive ei julebøn dette året, ville den vere slik:

Kjære Jesus, det er du som skal kome.

Av den tørraste kvist skal von springe fram.

Av det som ingen rekna for noko, skal liv bryte fram.

Vi gler oss til du kjem. Vi treng at du kjem. Amen.

Barnehage fra Søre Skogvei til Småpudden

Barnehage-lokalene i Søre Skogvei er nedlagte, og barnehagen som var der har flyttet til nye lokaler i Småpudden (før Damsgårdssundet) barnehage. Vi har fått en prat med styrer i barnehagen, Beate Rognø Hansen.

Av Ommund Lindtjørn og Knut Kvalsvik
Intervju utført 1. oktober av Ommund
Foto til høyre: privat

Flytteprosessen

– Gratulerer med nye lokaler!

Takk!

– Da lurer jeg på både hvordan du og de ansatte har opplevd å flytte inn i nye lokaler og hvordan det er å ha forlatt de gamle, som dere har vært i i nesten 50 år.

Ja, det var egentlig en ganske så kjapp avgjørelse at vi skulle flytte. Det ble vedtatt i desember (2024) at vi skulle flytte til sommeren. Vi har egentlig vært forespeilet flytting i mange år, men lite har skjedd. Vi har ventet på å få ny barnehage, og så har det skjedd noen omprioriteringer som gjør at Småpudden blir en permanent barnehage for oss nå.

Vi startet vel egentlig flytteprosessen med å begynne å snakke om organisering. Vi visste at her var hjemområder. Vi var nede på besøk i denne barnehagen, både barna og de voksne og vi hadde et par personalmøter her, før vi flyttet ned fysisk.

– Kan du bare forklare kort hva «hjemområde» betyr?

Ja, hjemområder minner om avdelinger, men det krever en del mer samarbeid mellom de to hjemområdene. Vi har felles kjøkken, felles garderobes og felles stellerom. I tillegg har vi andre felles fasiliteter, som vannlekerom, sanse- og samlingsrom med mulighet for fysisk aktivitet som det må samarbeides om å bruke. Vi har også grupper på tvers i forhold til alder eller interesser, og dette er noe vi lett kan få til fordi vi er så nært knyttet til hverandre gjennom hjemområdene.

Så var det denne flytteprosessen. Selve flyttingen skulle skje i løpet av sommeren. Vi skulle avslutte til ferien i Søre Skogvei, og så skulle vi åpne her etter tre ukers ferie, den 28. juli. Dette ble spennende og litt utfordrende, for vi fikk ganske kort tid på å flytte inn. Vi var jo i full drift, og vi måtte ha leker og alt utstyr, og så skulle vi da åpne i Småpudden med full drift. Og personalet har hatt sommerferie.

Så på slutten, før vi stengte i Søre Skogvei, så var det en del pakking. Og klart, ungene syntes jo dette var rart, og vi pakket ned leker sammen med dem og flyttet ut ting. Men det meste lot vi jo stå. Og så hadde vi da de siste dagene før vi stengte til en skikkelig flyttesjau for å komme oss ned til Småpudden.

Men i dette bygget var det jo en barnehage fra før, og de var jo heller ikke flyttet ut før sommeren. De flyttet ut akkurat når vi stengte ned for ferie i begge barnehagene. De var også midt i en flytteprosess, da de skulle tilbake til sin rehabiliterte barnehage på Melkeplassen.

Og så, her i denne barnehagen, så var det også barn som hører til i barnehagen. Så det betydde at vi kom med våre barn fra Søre Skogvei til en barnegruppe og et par av personalet som allerede var her. Så det også var jo spennende å se: Hva skjer? Men vi ser jo at ungene, de har funnet

Søre Skogvei barnehage, som er fraflyttet

hverandre, og de har høy tillit til personalet, så denne overgangen har gått veldig fint. For vi samlet jo egentlig to barnehager til en.

Men i en nesten 50 år gammel barnehage, der er det mye som skal ut av bygget, både møbler og dokumenter og annet materiell, både leker og forming. Så det har vært tidkrevende å holde på med, kanskje spesielt for meg som styrer, for driften skulle gå som vanlig. Jeg startet opp her en uke før vi åpnet, så da hadde jeg en hel uke der jeg kunne plassere ut leker og materiale til avdelingene.

– Så du måtte gjøre mer enn bare papirarbeidet?

Jeg måtte gjøre mer enn papirarbeidet, det holder jeg på med litt ennå. Men det var viktig at personalet hadde ferie også. Dette handler om en ny start, og det er viktig at personalet er her utover høsten.

Så vi kan vel si at det har gått nesten smertefritt her. Folk har vært åpne og rause med hverandre. Foreldregruppen som har vært her fra før av har tatt veldig godt imot oss. Også for de som har fulgt med oss fra Søre Skogvei, så blir det så positivt, for de ser at ungene koser seg her. De leker, de utforsker.

Savner dere Søre Skogvei?

– Var det med et visst vemod dere forlot Søre Skogvei, eller var det så nedslitt at det bare var fint å lukke døren der oppe?

Ja, hva skal vi si? Før vi kom ned her og startet opp, så var det en del av personalet som har jobbet lenge som kjente på at dette er ganske vemodig: flytte ut av et lokale som du kanskje har jobbet i i 20–30 år, og måtte så begynne på nytt igjen. Nå er det ingen som gir uttrykk for at de savner det gamle lokalet. Det var dårlig ventilasjon. Bygget var ferdig og preget av veldig dårlig vedlikehold. Og når vi ser hva vi har her, så er det en helt annen mulighet for god pedagogisk kvalitet.

– Men er det noen minner, er det noe som var spesielt bra der oppe?

Altså, det som vi savner, det er jo ute-lekeplassen. Der oppe hadde vi klatre-trær, vi hadde gress, vi hadde bakker og en ganske utfordrende lekeplass for alle alders-grupper. Det har vi ikke her. Her er det ganske flatt og lite utfordrende. Vi har to etasjer med lekeplass. Men i tillegg, så har vi et uteområde på andre siden av veien ved St Markus kirke. Der er noe som vi kaller for «Matpakke-huset» og dette området tilhører Småpudden barnehage. Det leke-området er mer utfordrende for de litt større barna. Og så bruker vi jo Nygårdsparken, den er nærmere nå enn hva den var før.

Men ja, det med ute-lekeplassen kjenner vi på. Det å være en del av nærmiljøet var annerledes i Søre Skogvei enn hva det er her. Det er større område her, det er ikke så tett på. Men vi opplever jo likevel at vi er tett på familiene som

«Matpakkehuset» nedenfor St Markus kirke

er tilknyttet oss. At vi er en stor del av nærmiljøet, er ikke noe som vi merker like mye som i Firdagaten. Men på ettermiddagstid er det nok like mye som skjer her på denne lekeplassen som det var i Søre Skogvei.

– Jeg har lyst til å spørre. Er det noen barn som har funnet meitemarker utenfor her, eller må man opp til...?

Jeg tror man må opp til matpakke-huset. Men vi har lurt på om vi kan putte noen opp i plantekassen vår (latter).

– For det var jo populært, der kunne man begynne å grave litt utpå våren.

Ja, der kunne man grave i jorden og vi har bitte litt jord her. Nå utover høsten og i to år fremover skal vi i gang med noe som heter Kollektiv kompetanseutvikling (Rekomp), et prosjekt i samarbeid med Høgskulen på Vestlandet. Da skal vi jobbe med uteleken og utelekeplassen vår. For vi ser at vi må gjøre noe med den biten der. Og foreldrene også gir uttrykk for at de er veldig glade for at vi setter i gang et arbeid med det.

Mottaking i nytt nabolag

– Du har alt sagt litt om det, men hvordan opplever du at dere har blitt tatt imot i et nytt nabolag?

Vi er jo flere barn enn det som var her tidligere, da det var en barnehage med cirka halvparten så mange barn som vi har her nå. Men det har jo vært ønsket å ha en barnehage i dette området og det merkes nok mer nå enn tidligere at her er

en barnehage i og med at vi er så mange. Foreldregruppen som har vært her fra før av er nok veldig glade for at det skal være en permanent ordning rundt barna deres.

– De foreldrene bor her?

Ja, noen foreldre og barn bor her i dette sameiet, og der er egne vedtekter for en del av barnehagen. Så at det nå blir permanent, at vi ikke flytter inn og ut igjen, det tror jeg er positivt for alle ungene.

Framtiden for Søre Skogvei

– Når det gjelder det gamle utearealet i Søre Skogvei, så er det ganske mange som har lyst til at det skal forbli et grøntareal. Har du gjort deg noen tanker om det?

Ja, jeg er jo av og til der oppe fremdeles og jobber litt. Jeg ser at skolen bruker det, og det blir brukt på ettermiddagstid, det blir brukt av de ungene som går her og bor der. Jeg vet jo ikke hva som skjer videre med det området der, det er det vel egentlig ingen som gjør. Det er nok ikke bestemt noe ennå, i og med at planene ble så endret som de ble. For utgangspunktet var en mye større plan for hele området. Så nå vet vi ikke. Men jeg håper jo at det blir ivarettatt på et eller annet vis. Men sånn som det står i dag, så blir det ikke gjort noe særlig med det. Lekeapparatene står, men det må passes på at de blir holdt ved like. Og foreløpig så vet jeg ikke om der er en plan for det. Jeg vet at skolen er veldig interessert i området. Og klart,

det er jo en viktig del av nærmiljøet der. Men hva som skjer? Vet ikke.

Men bygget er nok ikke brukendes til noe særlig, i og med at det var vedtatt at vi måtte ut, det måtte rehabiliteres. I planene lå det at det skulle rives for å få et nybygg, fordi det var ingenting å ta vare på. Så det blir spennende å se framover hva de har tenkt med området.

– Ja, det er mange som både gleder seg og gruer seg.

Ja, og det forstår jeg. Bymiljø-etaten, slik jeg har forstått det, har en plan for området nedenfor, i forhold til en park og bildele-ring. Men hva som skjer akkurat på barnehageområdet, vet vi ikke, for det er jo tre ulike etater som har området. Det er Bymiljø-etaten, så er det Etat for Bygg og Eiendom, og så er det Etat for Idrett som har den fotball-banen. Så det er mange etater som skal inn og si hva som skal skje der. Men jeg håper jo at det blir ivaretatt, for det er jo et viktig område for nærmiljøet.

Hva gjør dagen god?

– Når du kommer på jobb, hvordan ser en bra jobb-dag ut for deg? Hva slags ting er det som gjør at du tenker: «Dette blir bra.» Og når du går hjem igjen, så tenker du at «I dag har vi fått gjort det-og-det. Dette har vært en god dag.»?

Altså, her fra kontoret kan jeg se når barna kommer til barnehagen. Da ser jeg at de er jo glade når de kommer, og mange av de store løper inn døren. Og det betyr jo at de er klare for å være

i barnehagen. Det synes jeg er kjempeviktig.

Og personalet også; jeg hører det nesten daglig: «Du, vi er heldige, det er så flott her. Og det er så mye vi kan gjøre her.» Det er begynt å falle på plass her, vi har landet. Det gjør noe med oss og vi ser at de planene vi hadde på forhånd, de fungerer. Så må vi gjøre noen justeringer og så fungerer kanskje noe annet litt bedre. Så det å se at vi alle trives, har det bra i hverdagen: det er kjempeviktig!

– Men når vi nå har kommet til høsten, er det noen spesielle aktiviteter dere har for å markere det for barna?

Vi har jo FN-dagen som nærmer seg, 24.oktober, og den har vi hatt tradisjon for i Søre Skogvei, og den har vi valgt å ta med oss videre. Så får vi prøve ut hvordan den tradisjonen fungerer her. Jeg tror jo at det vil være en viktig del for å skape gode relasjoner mellom foreldrene, at alle får møte hverandre.

– Er det da dere har hatt mat av ulike slag?

Ja, da har vi bedt foreldrene ta med noe som representerer dem. Og vi har jo fremdeles et ganske stort mangfold av kulturer og språk, om enn noe mindre enn det vi hadde før. Og det å holde på det og se på dette mangfoldet som vi har, det er kjempeviktig. Så det blir neste aktivitet for oss i oktober.

– Spennende! Da takker jeg for tid og ord.

Alt i orden!

Småpudden (for Damsgårdssundet) barnehage

Ny kontor i Løvtakksiden menighet

Av Asbjørn Snilstveit

Foto: Grete Beate Lønne

Mitt navn er Asbjørn Snilstveit og jeg er ansatt som kontor i Løvtakksiden menighet fra 1. september 2025.

Hva er en kontor?

En kontor gjør det samme som en organist, men mens alle og enhver kan kalle seg «organist», så er «kontor» en beskyttet tittel som krever minst 3 års utdanning på universitet/høyskole + 1 år med kirkemusikk, altså 4 år totalt.

Min arbeidsdag kan bestå av eks. stabsmøte, planlegging av gudstjeneste med presten, øving til gudstjeneste og seremonier, mailer og telefoner med gravferdsbyrå og solister angående musikk til seremonier. I Løvtakksiden går det også med noe tid på forespørsler om utleie i Sankt Markus kirke, enten det gjelder lukket eller åpent musikkarrangement.

Jeg har også noe møtevirksomhet og administrative oppgaver knyttet opp mot arbeidsgiver, men det er fordi jeg for tiden sitter som tillitsvalgt i CREO for kantorene i BKF (Bergen kirkelige fellesråd). Så i løpet av en dag prøver jeg å sjonglere litt frem og tilbake på litt av alt: litt kontor og forhåpentligvis mest øving.

Min bakgrunn

Jeg er født i 1986 og kommer fra en bondegård i Kvinnherad, nærmere bestemt Snilstveitøy som ligger rett utenfor Rosendal.

Etter at min bror og senere jeg kom til verden, fant mine foreldre ut at det var utfordrende å drive gård med melkekvote samt oppdra to barn på en øy uten båtforbindelse og ingen andre barn, så de bestemte seg for å flytte til fastlandet. Der endte vi opp på et småbruk i Sveio i Hordaland.

Her vokste jeg opp og fikk tidlig opp øynene for musikk. Jeg startet min «karriere» i skole-

korpsset der jeg spilte kornett 8 år gammel. Etter å ha deltatt på flere gudstjenester, både som spillende kornettist på 17. mai og som elev i skolegudstjenester, syntes jeg det var så fascinerende med kirkeorgelet, og spesielt postludiet, der det ofte var «masse» lyd.

Utdanning

Dette måtte jeg bare vite mer om, så rundt 12-års alderen, da jeg var litt lei av skolekorpsmusikken – folk øvde jo ikke hjemme! – søkte jeg meg videre inn i kulturskolen med hovedinstrument kirkeorgel.

Litt nedtur ble det på min første undervisnings-time. Læreren min hadde aldri hatt elever som hadde søkt kirkeorgel, så han hadde tatt med et elektrisk keyboard med «orgellyd». Han skjønnte at dette ikke var helt ideelt, så han snakket videre med kantoren i Sveio kyrkje, der jeg etterhvert fikk innvilget undervisning med kontor Ingrid Furdal.

Her ble jeg kjent med mitt store forbilde Johann Sebastian Bach og læreren hans Dietrich Buxtehude.

Etter ungdomskolen søkte jeg meg til musikklinjen ved Stord videregående skule. Da jeg begynte på musikklinjen på Stord var det ved et uhell gjort feil i hovedinstrumentrekkefølgen. Jeg hadde fått piano som hovedinstrument og kirkeorgel som biinstrument! (instrument nr. 2). Etter noen dager med noe motvilje på dette, viste det seg å åpne en ny verden for meg. Jeg fikk innblikk i de tre store B'ene (Bach, Beethoven, Brahms) og de romantiske komponistene Rachmaninov, Shostakovitsj, Liszt og Chopin. Jeg fikk dykke ned i pianoets komplekse teknikkbehandling, samt det å frasere linjer og følelser i musikken. Dette ble tre viktige år for min utvikling som musiker.

Etter at jeg var ferdig med videregående, endte jeg opp tilbake hvor alt startet – Snilstveitøy. Her bodde jeg nesten et år for å dykke ned i musikken og utvikle meg som musiker – uten forstyrrelser.

På dette tidspunktet ble veien videre utfordrende – skulle jeg satse på kirkemusikk eller skulle jeg satse alt på pianoet. Jeg flyttet videre til Bergen for å bo i kollektiv med noen venner, der jeg helt tilfeldig ble boende et steinkast unna Biskopshavn kirke. Jeg tok kontakt med kantoren der og spurte om jeg kunne ta spilletimer samt få øve i kirken. Det fikk jeg, men kantoren i Biskopshavn mente at undervisningen heller kunne tas i Bergen domkirke med kollega Karstein Askeland! Første spilletime ble en mektig opplevelse på det store Rieger-orgelet. Undervisningstimene her ble en øyeåpner for å satse på kirkemusikk. Fire år gikk med på Griegakademiet med Askeland og Holter på kirkemusikkstudiet. Her ble det stort fokus på barokkmusikk og tyske komponister som Mendelssohn, Schumann og Brahms.

Etter endt studie i Bergen var jeg fortsatt ikke helt mett, så jeg søkte meg til København, til Det kongelige danske konservatorium.

Her hadde jeg hørt om en veldig flink orgelvirtuos og professor Hans Fagius. Etter opptaksprøve fikk jeg plass på master i utøvende orgel og startet studiene i København i 2017. Dette ble også 2 viktige år for meg for å kunne «perfeksjonere» alt jeg hadde lært i Bergen, samt utvikle repertoaret av de franske orgelkomponistene som Widor, Vierne og Liszt. Etter 2 år i København ble det fristende å søke enda et studie – 2-årig soliststudie, men dessverre satte covid-perioden en stopper fra å pendle mellom Norge og Danmark.

Til Løvestakksiden

Tilbake i Norge fikk jeg fast kantorstilling i Søreide menighet og videre stilling i Birkeland menighet og er i dag kommet til Løvestakksiden menighet.

Her trives jeg godt så langt og har blitt tatt godt imot av både stab og menighet. Dette semesteret går med til å sette seg inn i det som finnes i Løvestakksiden menighet og bli kjent med menigheten og aktiviteten her, samt å bli kjent med instrumentparken i de to kirkene Sankt Markus og Solheim kirke. I Sankt Markus står det et veldig godt orgel som er oppusset og oppgradert for ikke lenge siden, samt et veldig godt konsertflygel som er ideelt for konserter.

Hvilke planer og aktiviteter som det blir til i Løvestakksiden menighet er fortsatt litt uklart, men jeg håper at jeg kan avholde en del konserter slik min forgjenger gjorde.

Litt «funfacts» om meg

- Musikkinteresser: stort sett klassisk musikk, men på trening går det i listepop på Spotify. Jeg fant ut etterhvert at jogging og Beethoven ikke er den beste mixen.
- Jeg er (tror jeg) den eneste kantoren i Bergen som kjører motorsykkel til jobb (en blå Triumph Tiger Sport 800 kubikk).
- Jeg liker å kjøre lange motorsykkelturer når tiden og været tillater det.
- Jeg liker godt å game på pc og xbox, spesielt nå når det blir tidlig mørkt på kveldene.

Jula er også flukt frå farleg herskar

Denne familiefaren i India måtte ta kona og to små barn og flykta frå ein rasande mobb fordi familien trur på Jesus Kristus. Foto: Ronald Boyd-MacMillan

Juleevangeliet inneheld også forteljinga om ei dramatisk nattleg flukt, for å berga livet til ein nyfødd som ein rasande herskar ville ta livet av. Tek vi den juleforteljinga på alvor?

Av Johannes Morken, redaktør i Stefanusalliansen

Evangelia i Bibelen gjev oss to historier om Jesu fødsel. Den mest lesne er forteljinga til Lukas – om eit nyfødd barn i ei krubbe, om gjestarane og om englesongen.

Hos Matteus møter vi vismenn frå Austerland som har følgd stjerna og dreg til slottet i Jerusalem for å spørja etter vegen. Ein uvitande kong Herodes blir redd.

I ein draum forstår dei vise gjestene frå aust at kong Herodes har noko heilt anna i sinne enn å hylla barnet. Dei tek ein annan veg heim. Då Herodes oppdagar at han er lurt, tek raseriet overhand. Han set i verk ein massiv drapsaksjon. Josef tek Maria og barnet og flyktar for livet.

Englar og farlege herskarar

Med ein nyfødd som midtpunkt er det lett å laga julefest. Det er langt vanskelegare å skapa familiehygge dersom vi les heile kapittel 2 hos Matteus, med forteljinga om den dramatiske flukta. Denne forteljinga treff oss som eit knyttneveslag i ei verd med millionar på flukt, også i traktene rundt Betlehemsmarkene. Mange kristne i dag møter dessutan herskarar som ser Jesus-barnet som ein trussel.

Bannlyste

Dei 100 kristne som vart bannlyste frå åtte landsbyar i den indiske delstaten Chhattisgarh, fekk ingen julefred. Enten måtte dei fornekta

kristentrua, eller dei måtte forlata alt og flykta. Slike tragediar skjer kvar einaste jul.

Også kristne i Iran gler seg over Kristus som blei fødd. Men medan det i norske heimar er sitrande spenning om julenissen kjem, er det i kristne iranske heimar uro for om politiet stormar inn midt i juleevangeliet. Dei som har konvertert frå islamsk bakgrunn, har ingen andre stader å samlast enn i heimar, sidan alle kyrkjer er stengde for slike.

Regimet kallar huskyrkjene «grupper som har til hensikt å forstyrre nasjonal tryggleik». I Iran er det ayatolla Khamenei som vil bli hylla som den aller øvste. Dei som utfordrar makta hans, lever farleg.

To kristne brør, Mahmoud og Mansours, blei arresterte i ei julesamling i ei huskyrkje i 2021. I mars i år blei dei dømde til fire års fengsel og to års indre eksil etter fengselsstraffa. Dei to vart dømde etter ein mykje brukt paragraf som forbyr å forkynna ei anna tru enn «den heilage religionen islam».

Mange huskyrkjer droppar eller utset julefeiringa, for ikkje å dukka opp på radaren til Revolusjongarden. Det er tryggast å liggja lågt på dagar då kristne mest av alt høglydt ønskjer å syngja «Ære vere Gud i det høgste».

Barn søv i trea

Aller farlegast i jula er det truleg for kristne i den nordlege delen av Nigeria. Også der skjer valds- og terroråtak i juletida. Det kjem forteljingar om kristne som let barna sova oppe i eit tre, i tilfelle drapsmennene kjem i mørket. Dei kjenner seg att i forteljinga om Josef som flykta med barnet midt i dødstrusselen.

I Nord-Korea er det berre lov å be til herskaren Kim Jong-un. Kristne som ber til Gud eller blir oppdaga med ein bibel, risikerer fangeleir og i verste fall døden. Den brutale kong Herodes har sin like mange stader.

Glede og frykt

For den største kristne minoriteten i Midtausten, dei koptiske kristne i Egypt, er historia om den heilage familien på flukt i landet deira svært viktig.

Jula er ei tid for glede. Men gjennom heile jula, ikkje berre på den bortgøymde martyrdagen, Stefanusdagen, 2. juledag, må vi også leva i fellesskap med dei som trur på det barnet som kom til verda, sjølv om dei betalar ein høg pris.

Saman med dei syng vi «ære vere Gud i det høgste», utan å bøya kne for farlege herskarar.

Matteus-evangeliet 2,12–18

Det norske bibelselskap si omsetjing av 2024

Men Gud varsla vismennene i ein draum at dei ikkje måtte fara attende til Herodes, og dei tok ein annan veg heim til landet sitt.

Då dei var farne, synte Herrens engel seg for Josef i ein draum og sa: «Stå opp, ta barnet og mora med deg og røm til Egypt, og bli der til eg seier frå! For Herodes kjem til å leita etter barnet og vil drepa det.» Han stod opp, tok barnet og mora og drog til Egypt same natta. Der vart han verande til Herodes døydde. Slik skulle det oppfyllest, det Herren har tala gjennom profeten:

Frå Egypt kalla eg son min.

Då Herodes skjøna at vismennene hadde lurt han, vart han brennande harm. Han sende ut folk og drap alle guteborn i Betlehem og nabolaget som var to år eller yngre; dette svara til den tida han hadde fått vita av vismennene. Då vart det oppfylt, det som er tala gjennom profeten Jeremia:

*I Rama høyrrest skrik,
gråt og høglydt klage:
Rakel græt over borna sine
og vil ikkje la seg trøysta.
For dei er ikkje meir.*

Et ikon med Jesu fødsel som motiv

Tekst og foto: Helge Unneland

Jesu fødsel er et gammelt motiv i kirkekunsten. Vi finner det allerede i Romas katakomber – datert til 200-tallet. Da kirker ble bygget og det ble vanlig å utsmykke disse med et billedprogram, ble det i vestkirken vanlig å framstille motivkretsen «Jesu fødsel» med hele ni bilder. I østkirkens ikonkunst er bildet «Jesu fødsel» oftest framstilt som et samlemotiv der flere hendelser blir avbildet i samme bilde, som i en tegneserie. Og bildene er visualisert teologi,

utleggelse av kirkens normative forkynnelse – som et uttrykk for fellesskapets tro.

I østkirkens gamle ikoner (som over) finner ikke fødselen sted i en stall, men i en grotte. Maria ligger på en pute i grotten, som ligger i mørke. Men motivet opplyses av en lysstråle som utgår fra lyskilden/stjernen øverst i bildet slik at hovedmotivet ligger badet i lys på en mørk bakgrunn.

Barnet Jesus – alltid med en korsmerket glorie – ligger reivet i en oppmurt og opphøyet

krybbe. Avbildningen av Jesus på denne måten gir assosiasjoner til den døde Jesus, svøpt i linklede for sin gravferd. Krybben minner om et alter der Jesus blir ofret. Det er mulig å lese en sammenheng mellom inkarnasjonen – det at Guds sønn ble menneske – og Jesu offer. Jesus blir lagt på alteret – stedet for Jesu sakramentale nærvær. Jesus ble født i Betlehem som betyr «brødhuset». Han som er «Livets brød» blir «født» i brødet hver gang nattverden feires.

En okse og et esel titter over krybbekanten. Disse to har alltid vært med i bildet og i julesangene:

«Men okse der og asen sto
og så den Gud og Herre god.
Halleluja!»

De kan være representanter for dyrene som også har evne til å gjenkjenne Skaperen når han åpenbarer seg:

«En okse kjenner sin eier,
et esel sin herres krybbe,
men Israel kjenner ikke,
folket mitt forstår ikke.»
(Jesaja 1,3)

Oksen kan også representere Israels folk og eselet representere hedningefolkene, altså hele

menneskeheten. De to dyrene kan også oppfattes som symbolet på de to kirker – den jødekristne (de omskårne) og den hedningekristne (de uomskårne), som begge spiser av den samme næring.

Nederst til høyre blir det gjort forberedelser til at Jesus skal bades. Dette peker hen på Jesu dåp og Jesu innstiftelse av den kristne dåp. Vaskevannsfatet gir tydelige assosiasjoner til en døpefont.

Josef sitter nederst til venstre, grublende og tankefull. Tradisjonen forteller at Josef et øyeblikk tvilte på Marias uskyld. Den gamle mannen vis-a-vis Josef kan være Djevelen som gir næring til tvilen når Josef vender blikket bort fra Guds under. En annen tolkning identifiserer den gamle mannen med Bileam i Det gamle testamentet. Josef tilsnakkes av Bileam som heller ikke først trodde.

Engelen til venstre i bildet sier «frykt ikke» og bærer bud om en stor glede. Og engleskaren sang:

«Gloria in excelsis Deo –
Ære være Gud i det høyeste
og fred på jorden
blant mennesker som han har glede i!»

ANNONSE

Hjelp barn
i hjem med rus

90.000 barn i Norge vokser opp i hjem med rus. Med din støtte kan vi hjelpe flere familier som strever!

Gjør barnas hverdag litt lysere.

Gi din gave på **Vipps 936679**

Barnas

Vits:

Vet du hva som er meitemarkens favorittsang?
Svar: Deilig er jorden.

LABYRINT

Kan du hjelpe gjeterne å finne veien til stallen?

Tegninger: EMILY FOX

FINN FEM FEIL

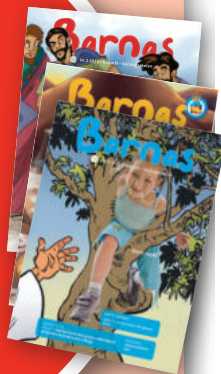
Her forteller englene gjeterne om Jesusbarnet i krybben. De to bildene er nesten helt like, men kan du finne de fem feilene på bildet under?

Gi bladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

FARGELEGG

PRIKK TIL PRIKK

Tegn strek fra 1 til 2 også videre. Hva gjemmer seg her?

Konsserter vinter 25/26

🎵 **Lørdag 13. desember kl. 16:00 i Solheim kirke**
Lucia-feiring med lokale krefter
Barn kan være med og gå Lucia,
kom eventuelt litt før for å få drakt og øve.

🎵 **Onsdag 17. desember kl. 19:30 St Markus kirke**
Benjamin Britten: A Ceremony of Carols
m/Bergen kammerkor
Tradisjonell julemusikk
Vi synger julen inn – sammen

🎵 **Lørdag 31. januar kl. 15:00 i St Markus kirke**
Orgelkonsert
ved kantor Asbjørn Snilstveit.

🎵 **Lørdag 28. februar kl. 15:00 i St Markus kirke**
Konsert
Programmet og musikerne er ikke klart enda.
Kommer på nettsidene våre senere.

Med forbehold om programendringer,
sjekk kalenderen på våre nettsider.
Fri adgang m/anledning til å gi kollekt til
musikkarbeidet vårt.

Julesalme

Gud sin egen Sønn oss gav
nå ved juletime.

Derfor går et lovsangshav
over verden vide.

Derfor fra det høye kor
lyder det her nede:

Give er din sak på jord,
gi, og gi med glede!

Gi din Gud ditt hjerte hen,
gi din ringe neste!

Gi din uvenn og din venn,
gi dem av ditt beste!

Gi til du blir tom og arm,
intet skal du miste!

Gi til du blir rik og varm,
rikest på det siste!

Gustav Jensen, 1896
Norsk salmebok 2013 nr. 60

Det skjer våren 2026

🏡 Om **gudstjenester**, se neste side.

Nærmere om datoer for aktivitetene nedenfor:
Følg med på nettsidene våre.

🏡 Det er **vegetarmiddag** mandager kl. 16–18
i menighetssalen i *St Markus kirke* i underetasjen
(egen inngang på nedsiden av kirken).
Voksne kr. 50, barn gratis, betaling på Vipps
eller kontant. Datoer: 26. januar til 20. april.
Ikke 23. februar (vinterferie), 30. mars og 6. april
(påskeferie). Ved avlysning forlenges sesongen.

🏡 **Småbarnstreff m/babysang**
tirsdager kl. 10:30–12:00
i menighetssalen i *St Markus kirke*. For mer informasjon:
se nettsidene våre.

🏡 «**Use your talent**». Hver tirsdag kl. 10–14 kan du
komme i *menighetssalen i Solheim kirke*
(underetasjen) for å være med på aktiviteter du
selv har lyst til, samt oppleve sosialt samvær.
Vi bruker kjøkkeninngangen (på baksiden av
kirken).

🏡 **Middagsbønn**. Hver tirsdag kl. 11:30–11:45
i kirkerommet i *Solheim kirke* samtidig med
«Use your talent». Kort samling med litt liturgi,
sang, en bibeltekst og bønn.

🏡 **Ungdomsklubb** med gratis middag og gaming
hver tirsdag kl. 17:30–21:30 i *menighetssalen i Solheim kirke* (underetasjen). For unge i
ungdomsskolealder.

🏡 **Onsdagstreff** en onsdag i måneden kl. 12–14
for deg som er ledig på dagtid. Datoer:
14. januar (i *Solheim kirkes menighetssal*),
4. februar (i *St Markus kirkes menighetssal*),
4. mars (*Solheim*), 8. april (*St Markus*),
6. mai (*Solheim*), 3. juni (*St Markus*).

🏡 **Løvsingers**: Hver onsdag er det barneklubb for
barn opp til 4. klasse i *Solheim kirke*
kl. 17:00–17:45. Datoer: følger skoleåret omtrent.

🏡 **Kveldsandakt** onsdager kl. 19–20 i *Solheim kirke*.
Enkel liturgi, tanker fra Apostelgjerningene,
tid til ettertanke og lyttening.
Datoer: Fra 7. januar til 20. mai. Ikke 1. april.

Solheim kirke
Hordagaten 28

St Markus kirke
Lien 45

Våre to kirker

I Løvtakksiden menighet er der ingen Løvtakksiden kirke, i stedet har vi de to kirkebyggene St Markus og Solheim. Vi holder gudstjeneste avvekslende i hver av dem, som vist på denne siden, og har også mange andre tilstelninger i begge, som vist på forrige side.

Gudstjenester i Løvtakksiden menighet

30. nov. kl. 11, 1. søn. i advent,

 Solheim, Matteus 21,1–11

Inntoget i Jerusalem

Familiegudstjeneste

m/tenning av adventskrans

Desember

07. des. kl. 11, 2. søn. i advent,

 St Markus, Johannes 14,1–4

«Jeg vil ta dere til meg»

14. des. kl. 11, 3. søn. i advent,

Ingen gudstjeneste, men lysmesse i Laksevåg kirke m/konfirmantene

21. des. kl. 11, 4. søn. i advent,

St Markus, «Nine lessons and carols»

Tekstlesninger og julesanger

24. des. kl. 14, Julaften,

St Markus, Lukas 2,1–20 Jesu fødsel

Julaftengudstjeneste

24. des. kl. 16, Julaften,

Solheim, Lukas 2,1–20 Jesu fødsel

Julaftengudstjeneste

25. des. kl. 12, Juledag,

St Markus, Johannes 1,1–14

Ordet ble menneske

28. des. kl. 11, Romjuls søndag,

Solheim, Matteus 2,13–15

Flukten til Egypt

Januar

04. jan. kl. 11, Kristi åpenbaringsdag,

 St Markus, Matteus 2,1–12

Vismennene hyller Jesus

11. jan. kl. 11, 2. søn. i åpenbaring,

 Solheim, Matteus 3,13–17

Jesus blir døpt

18. jan. kl. 11, 3. søn. i åpenbaring,

 St Markus, Johannes 2,1–11

Bryllupet i Kana

Bønneuke for kristen enhet

25. jan. kl. 11, 4. søn. i åpenbaring,

 Solheim, Lukas 18,35–43

Den blinde ved Jeriko

Februar

01. feb. kl. 11, Søndag, Søndag,

 St Markus, Lukas 8,4–15:

Såmannen og jordsmonnet

Bibeldagen

08. feb. kl. 11, Kristi forklarelsesdag,

 Solheim, Matteus 17,1–9:

Disiplene får se Jesu herlighet

15. feb. kl. 11, Fastelavnssøndag,

 St Markus, Johannes 17,20–26:

«Så kjærligheten kan være i dem»

Familiegudstjeneste

22. feb. kl. 11, 1. søn. i faste,

 Solheim, Matteus 4,1–11:

Jesus blir fristet

Mars

01. mars kl. 11, 2. søn. i faste,

 St Markus, Matteus 15,21–28:

Den kanaaneiske kvinnen

08. mars kl. 11, 3. søn. i faste,

 Solheim, Lukas 11,14–28:

Jesu makt over urene ånder

15. mars kl. 11, 4. søn. i faste,

 St Markus, Johannes 11,45–53:

«Ett menneske dør for folket»

22. mars kl. 11, Maria budskapsdag,

 Solheim, Lukas 1,26–38:

Budskapet til Maria

29. mars kl. 11, Palmesøndag,

 St Markus, Johannes 12,12–24:

Jesus rir inn i Jerusalem

Familiegudstjeneste

Predikanter vil kunne velge andre pretekster enn de oppsatte.

 = anledning til dåp